

Μπορούν οι γάτες να μάθουν κόλπα;

Πολλοί ιδιοκτήτες πιστεύουν ότι οι γάτες τους δε μπορούν ή δε θέλουν να μάθουν κόλπα. Μπορεί κανείς απλά να παρατηρήσει τις γάτες που πρωταγωνιστούν σε διαφημίσεις ή σε ταινίες για να καταλάβει ότι αυτό δεν ισχύει. Οι γάτες μαθαίνουν πως να πηδούν μέσα από στεφάνια, να πηδούν από μία στήλη στην άλλη, και να φέρνουν πίσω αντικείμενα που τους πετούν, ή να τα τοποθετούν σε συγκεκριμένα κουτιά. Πολλές μαθαίνουν πως να ...αυτοσερβίρονται, κάνοντας την πατούσα τους σε σχήμα χούφτας και παίρνοντας κροκέτες ή κονσέρβα από το δοχείο φαγητού τους, χρησιμοποιώντας την ίδια δεξιότητα που τις βοηθά να πιάνουν ψάρια ή να στριμώχνουν ποντίκια σε χαραμάδες.

Όταν θέλουμε να μάθουμε στη γάτα μας κάποιο κόλπο, η πιο αποτελεσματική μέθοδος είναι αυτή που οι εκπαιδευτές ζώων αποκαλούν “σμίλευμα” και χρησιμοποιείται κυρίως με άγρια ζώα. Η διαδικασία εκμάθησης πρέπει να διαιρεθεί σε μικρά, διαδοχικά βήματα, το καθένα από τα οποία πρέπει να είναι εύκολο να κατακτηθεί. Επειδή οι γάτες χάνουν εύκολα το κίνητρό τους, το κάθε “μάθημα” πρέπει να είναι σχεδιασμένο ώστε να υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η γάτα να φτάσει στο σωστό αποτέλεσμα. Αρχικά, επιλέξτε μια φυσική συμπεριφορά της γάτας που μπορεί να σμιλευτεί σε επιθυμητή συμπεριφορά. Για παράδειγμα, αν στη γάτα σας αρέσει να κάνει άλματα πάνω στο τραπέζι ή τα ντουλάπια, μπορείτε αρχικά να τη μάθετε να πηδά από μία στήλη σε μια άλλη, με ανταμοιβή ένα μεζεδάκι. Σε βάθος χρόνου, προσθέτετε κι άλλες στήλες και ίσως δοκιμάσετε να τις απομακρύνετε ελαφρά μεταξύ τους. Κάποιες γάτες έχουν μάθει να κάνουν “βαρελάκια”, ακριβώς όπως οι σκύλοι. Αρχικά μαθαίνουν να ξαπλώνουν όταν πιεστούν στους ώμους, κάτι που πολλές γάτες κάνουν ούτως ή άλλως. Σιγά σιγά η πίεση μειώνεται και τελικά χρειάζεται απλά η θέα του χεριού πάνω από την πλάτη τους για να ξαπλώσουν. Το “σήμα” του χεριού συνοδεύεται από μια ηχητική εντολή και μετά από αρκετές επαναλήψεις με ανταμοιβή το αγαπημένο της μεζεδάκι, το σήμα του χεριού δε χρειάζεται πια και αρκούσε η ηχητική εντολή για να ξαπλώσει. Μόλις έμαθε την εντολή, ο εκπαιδευτής τον γύριζε απαλά και τον επιβράβευε μόνο όταν γύριζε ξαπλωμένος στην αρχική θέση. Μετά από πολλές επαναλήψεις και με την ώθηση να γίνεται ολοένα και πιο ανεπαίσθητη, η γάτα έμαθε να ξαπλώνει και να κάνει “βαρελάκια” μόνο και μόνο με την ηχητική εντολή.

Κάθε φορά που η γάτα προχωρά σε ένα καινούριο μάθημα, μπορεί να επιλέξει αν θα κάνει αυτό που πρέπει και θα πάρει την ανταμοιβή ή αν θα ακολουθήσει τη ρουτίνα της και θα χάσει το μεζεδάκι. Αν τα βήματα είναι μικρά και σταδιακά, η γάτα δεν πρόκειται να εκνευριστεί ή να κάνει πολλές λάθος επιλογές, κάτι που θα μείωνε το κίνητρό της. Οι γάτες λόγω της ευλυγισίας τους και της κατασκευής των νυχιών τους μπορούν να κάνουν κόλπα που οι σκύλοι δε μπορούν. Όπως έχουν ανακαλύψει ερευνητές, το στοιχείο- κλειδί είναι να βρει κανείς το κατάλληλο κίνητρο για να κάνει η γάτα κόλπα ή δοκιμασίες κατά... παραγγελία. Στις Η.Π.Α. υπάρχουν στίβοι με δοκιμασίες σε εκθέσεις μορφολογίας, αντίστοιχοι με αυτούς των σκύλων. Μάλιστα κάποιες γάτες απολαμβάνουν να πηδούν εμπόδια ή στεφάνια εξίσου με τους σκύλους, καθώς πολλές από αυτές επαναλαμβάνουν το γύρο ακόμη κι όταν η δοκιμασία έχει τελειώσει, χωρίς τον εκπαιδευτή τους, απλά για να διασκεδάσουν.

Αφού η γάτα μάθει το κόλπο, πρέπει να καταλάβει ότι δε θα παίρνει ανταμοιβή κάθε φορά που θα το κάνει. Τελικά θα καταλήξει να παίρνει σποραδικά ανταμοιβή, αφού έχει ολοκληρώσει το κόλπο, καθώς με αυτό τον τρόπο γίνεται βίωμα ότι “αν ολοκληρώσω τη συγκεκριμένη πράξη, θα πάρω μεζεδάκι”. Εκτός από χαριτωμένα κόλπα, πολλοί ιδιοκτήτες κατάφεραν να μάθουν τις γάτες τους ακόμη και να χρησιμοποιούν την ανθρώπινη τουαλέτα με τη συγκεκριμένη μέθοδο και τον κατάλληλο εξοπλισμό. Οπότε εφοδιαστείτε με τα αγαπημένα μεζεδάκια της γάτας σας και με αρκετή υπομονή και καλή επιτυχία!

Επιμέλεια: Δώρα Αντωνίου

